

Γράφει η δικηγόρος Αναστασία Χρ. Μήλιου*

Τις τελευταίες εβδομάδες, το ΚΕΑΟ του ΙΚΑ, οι ΔΟΥ και άλλες δημόσιες υπηρεσίες στέλνουν με απλό ταχυδρομείο στους οφειλέτες τους, έγγραφο που ονομάζουν «ατομική ειδοποίηση οφειλώ ν»....

Το έγγραφο αυτό φαίνεται σαν μια απλή ειδοποίηση του δημοσίου που καλεί τον οφειλέτη εντός 20 ημερώ ν από την παραλαβή του, να ρυθμίσει σε 12 μηνιαίες δόσεις την οφειλή του, διαφορετικά θα ξεκινήσει η αναγκαστική εκτέλεση για την είσπραξη του χρέους.

Στο έγγραφο αυτό δεν γίνεται πουθενά αναφορά για τα ένδικα βοηθήματα και την προθεσμία άσκησής τους από τον οφειλέτη, όπως σε όλα τα υπόλοιπα έγγραφα του δημοσίου.

Τι είναι όμως το έγγραφο αυτό και τι νομικές συνέπειες έχει η μη προσβολή του από τον οφειλέτη;

Σύμφωνα με τις νέες διατάξεις του ΚΕΔΕ, η ατομική ειδοποίηση οφειλώ ν αποτελεί έγκυρο τίτλο εκτελεστό, και σηματοδοτεί την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη της οφειλής δηλαδή της κατάσχεσης κινητώ ν, δέσμευσης τραπεζικώ ν λογαριασμών, εσόδων εις χείρας τρίτου ή και πλειστηριασμού ακινήτου.

Ατομικές ειδοποιήσεις λαμβάνουν οι εργοδότες που έχουν πρόστιμα από αδήλωτη εργασία, οι ασφαλισμένοι που έχουν εισπράξει αχρεωστήτως καταβληθείσες

συντάξεις, επιδόματα κ.α., οφειλέτες ΦΠΑ και άλλων οφειλώ ν στην εφορία κ.τ.λ. Δεν έχει σημασία αν έχει ασκηθεί ή όχι ένσταση ή αίτηση θεραπείας. Ακόμα και στην περίπτωση που έχει ασκηθεί ένσταση ενώ πιον της αρμόδια διοικητικής επιτροπής, το ΚΕΑΟ στέλνει τις ατομικές ειδοποιήσεις. Δηλαδή το δημόσιο επιδιώ κει την είσπραξη των οφειλώ ν προτού κριθεί αν επί της ουσίας η οφειλή είναι νόμιμη ή όχι.

Οι υπάλληλοι του ΚΕΑΟ υποστηρίζουν και καλούν τους οφειλέτες να ρυθμίσουν την οφειλή τους ακόμα κι αν έχουν κάνει ένσταση, με το επιχείρημα, ότι αν οι οφειλέτες δικαιωθούν θα πάρουν πίσω τα λεφτά τους από το Δημόσιο (;;;).

Η ρύθμιση, ειδικά στα μεγάλα ποσά, είναι εντελώ ς εξωπραγματική και ανέφικτη. Παρ'όλα αυτά, ο οφειλέτης δεν έχει επιλογή παρά να ρυθμίσει καθώ ς απειλείται με τις συνέπειες της αναγκαστικής εκτέλεσης και επιπλέον το οφειλόμενο ποσό επιβαρύνεται με τόκους και προσαυξήσεις κάθε μήνα.

Ουσιαστικά πρόκειται για μια εκβιαστική τακτική του δημοσίου, εντελώ ς αντισυνταγματική, καθώ ς παραβαίνει κάθε αίσθημα δικαίου και προστασίας του πολίτη, παραβιάζει θεμελιώ δη δικαιώ ματα και αρχές δικαίου, παρακάμπτει το δικαίωμα άσκησης ενδίκων μέσων και δίκαιης δίκης.

Πώ ς λοιπόν μπορεί να αντιδράσει ο οφειλέτης σε αυτή την περίπτωση; Υπάρχει άμυνα ή είναι αναγκασμένος να υποκύψει στον ωμό εκβιασμό του δημοσίου, υπό την απειλή της κατάσχεσης ή του πλειστηριασμού της περιουσίας του;

Ο οφειλέτης μπορεί να αμυνθεί κατά της ατομικής ειδοποίησης και της επικείμενης αναγκαστικής εκτέλεσης, υπό την προϋπόθεση ότι θα δραστηριοποιηθεί άμεσα.

Κατά της ατομικής ειδοποίησης ο νόμος προβλέπει ότι μπορεί να ασκηθεί το ένδικο μέσο της ανακοπής. Με την ανακοπή προσβάλλεται ο τίτλος της αναγκαστικής εκτέλεσης δηλαδή η ατομική ειδοποίηση κι αν έχει ασκηθεί και ένσταση η οποία δεν έχει συζητηθεί τότε μπορεί να προβληθούν και λόγοι επί της ουσίας της οφειλής. Δηλαδή αν έχει υποβληθεί ένσταση και δεν έχει συζητηθεί ακόμα, ή και προσφυγή που επίσης δεν έχει συζητηθεί, και πάλι θα πρέπει να ασκηθεί ανακοπή για να διακόψει την αναγκαστική εκτέλεση. Και μάλιστα δεν είναι η ανακοπή αυτή που θα διακόψει την εκτέλεση, αλλά η αναστολή που θα ασκηθεί επ'αυτής.

Δηλαδή το πρώ το βήμα είναι η άσκηση της ανακοπής κατά της ατομικής ειδοποίησης και επί της ανακοπής ασκούμε υποχρεωτικά και αίτηση αναστολής, η οποία αν γίνει δεκτή, διακόπτει την αναγκαστική εκτέλεση μέχρις ότου εκδοθεί η απόφαση της ανακοπής.

Η ανακοπή ασκείται σε προθεσμία 20 ημερώ ν από την παραλαβή της ατομικής ειδοποίησης και η αναστολή εντός 3 ημέρων από την άσκηση της ανακοπής. Ο νόμος δεν ορίζει ρητά ποια είναι η προθεσμία άσκησης της ανακοπής και θεωρείται ότι η προθεσμία αυτή λήγει με την έναρξη της αναγκαστικής εκτέλεσης. Πρακτικά όμως για να είμαστε σίγουροι ότι η ανακοπή μας θα είναι εμπρόθεσμη, καλό είναι να ασκείται όσον το δυνατόν συντομότερα και δη μέσα στην 20ήμερη προθεσμία που τάσσεται για την ρύθμιση.

Σημειώ στε δε ότι η αναστολή εκδικάζεται άμεσα, ενώ η ανακοπή δικάζεται μετά από 3-4 χρόνια.

Θα αναρωτούνται αρκετοί αν αξίζει τον κόπο να μπει κάποιος σε αυτήν την διαδικασία, αντί να πάει να πληρώ σει την οφειλή με την ρύθμιση.

Κανείς δεν μπορεί να απαντήσει με ένα ναι ή όχι σε αυτή την ερώτηση. Θα θέσω όμως 2-3 σημεία υπ' όψιν ώστε ο καθένας να κρίνει αν αξίζει τον κόπο.

Το ΚΕΑΟ όπως και οι άλλες δημόσιες υπηρεσίες, ποντάρουν στο γεγονός ότι από τις 10 ατομικές ειδοποιήσεις που θα σταλούν, οι 2 ή οι 3 θα ψάξουν περαιτέρω με δικηγόρο πώς θα αμυνθούν. Από τους υπόλοιπους δύο θα πάνε απευθείας να ρυθμίσουν και οι άλλοι είτε λόγω άγνοιας, είτε λόγω φόβου θα αδιαφορήσουν, θα το πετάξουν, θα το ξεχάσουν κ.τ.λ. Άρα το κράτος θα έχει πετύχει 2 ρυθμίσεις και στους υπόλοιπους που θα χρεώνει προσαυξήσεις και τόκους, θα αυξήσει το οφειλόμενο ποσό σε διόλου ευκαταφρόνητο ύψος και εν συνεχεία θα προσπαθήσει μέσω της εκτέλεσης είτε να τσιμπήσει χρήματα από λογαριασμούς, μισθούς ή συντάξεις, ή θα εκβιάσει πλειστηριασμούς και πάλι θα τσιμπήσει νέα ρύθμιση ή καταβολή. Εν τω μεταξύ αυτοί θα έχουν χάσει και οποιαδήποτε προθεσμία να αμυνθούν δικαστικώς και να σταματήσουν την σε βάρος τους εκτέλεση, οπότε θα βρεθούν προ τετελεσμένων γεγονότων.

Από την άλλη μεριά, οι δύο αυτοί που θα έχουν ασκήσει την ανακοπή, έχουν πιθανότητες να διαγραφεί τελείως η οφειλή τους. Και τούτο διότι, αν πρόκειται για αχρεωστήτως καταβληθέντα υπάρχει πάγια νομολογία των δικαστηρίων, που ορίζει κάποιες προϋποθέσεις που καθιστούν την καταβολή τους νόμιμη. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι προϋποθέσεις αυτές δεν πληρούνται, οπότε η αναζήτηση της οφειλής είναι παράνομη και καταχρηστική και το δικαστήριο κρίνει ότι ο ασφαλισμένος δεν οφείλει να καταβάλει τίποτα.

Κάτι παρόμοιο ισχύει και με τα πρόστιμα του ΣΕΠΕ ή του ΦΠΑ. Οι αποφάσεις πρέπει να πληρούν τα τυπικά στοιχεία που προβλέπει ο νόμος, να είναι αιτιολογημένες, να έχει τηρηθεί η αρχή της προηγούμενης ακρόασης κ.τ.λ. Μία καλά στοιχειοθετημένη ανακοπή μπορεί να απαλλάξει τον οφειλέτη από το πρόστιμο ή από ένα μεγάλο τμήμα αυτού. Σημειωτέον δε ότι όταν συζητηθεί μετά από 3-4 χρόνια, μπορεί να ισχύουν άλλες διατάξεις, ευνοϊκότερες, των οποίων θα μπορεί να γίνει επίκληση.

Σε κάθε περίπτωση πάντως, καλό θα ήταν να συμβουλευτείτε δικηγόρο, για να δείτε πώς μπορείτε να κινηθείτε και τι σας συμφέρει να πράξετε, προκειμένου να μην χάσετε τα δικαιώματά σας.

Αναστασία Χρ. Μήλιου
Δικηγόρος παρ' Εφέταις Αθηνών
Λεωφ. Μεσογείων 403, Αγία Παρασκευή
Τηλ. 213-0338950, 6945-028153
e-mail: natmil@otenet.gr, www.legalaction.gr
fb: Αναστασία Μήλιου